

Yakınık Korkusu Ölçeği (YKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yakınık Korkusu Ölçeği (YKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32778>

Özet

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ), bireylerin duygusal yak?nl?k kurma ve ili?kilerde ki?isel aç?kl?k gösterme süreçlerine e?lik eden kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal yabancı formunun Türk kültürüne uyarlanması sonucu ortaya çıkmıştır. ?. Elibol ve E. S. S. Tok tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konulan popülasyonda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini göstermeyi amaçlanmıştır. YKÖ, özellikle bağlanma stilleri ve ili?ki dinamikleri üzerine çalışılan araştırmacılar için önemli bir değerlendirme aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Yak?nl?k Korkusu, YKÖ, Ölçek Uyarlanması, Psikolojik Değerlendirme, Yeti?kin Bağlanması, İli?ki Dinamikleri

Yazarlar

?. Elibol, Emine Sevinç Sevi Tok

Amaç

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin romantik veya yakın sosyal ili?kilerde duygusal aç?kl?k, savunmasızlık ve kar?ıtlıkla bağlanma karşılığında geli?tirdikleri korku ve kaçınma eğilimlerinin yoğunluğunu ve niteliğini ölçmektir. Ölçeğin Türkçe formunun uyarlanması, bu önemli psikolojik yapının Türk popülasyonunda kültürel olarak hassas ve bilimsel açıdan sağlam yöntemlerle değerlendirilmesine olanak tanımay? hedeflemiştir.

Bu araç, klinik ve akademik araştırmalarda kullanılarak, yak?nl?k korkusunun depresyon, anksiyete bozuklukları ve düşük yaşam doyumu gibi diğer psikolojik de?işkenlerle olan ili?kisini incelemek için temel veri sağlamaktadır. Ölçek, özellikle çift terapisi ve bireysel psikoterapide, danışanların ili?ki engellerini anlamlandırmalarına yardımcı olmak üzere bir tarama aracı olarak da işlev görebilir.

Yapı

Ölçek, bireyin yakın ili?kilerde kendini aç?a vurmaktan veya duygusal olarak derinleşmekten kaçınma eğilimini temsil eden psikolojik bir yapı olan "yak?nl?k korkusu"nu ölçmektedir. Bu yapı genellikle, kişinin geçmi? bağlanma deneyimlerinden kaynaklanan ve yak?nl?ğin potansiyel reddedilme veya terk edilme riskini taahhüt inancıyla karakterize edilen bir dizi bilişsel ve duygusal tepkiyi içerir.

Yakınık korkusu, bireyin yaşamında tatmin edici ve destekleyici ilişkiler kurmasını engelleyen temel bir mekanizma olarak kabul edilir. Ölçek, bu korkunun farklı boyutlarını yakalamaya amaçlar, örneğin; duygusal yolumluktan kaçınma, kişisel bilgileri saklama veya ilişkili yüzeysel tutma davranışları gibi.

Geçerlik

Yakınık Korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçüp ölçmediğini belirlemeye odaklanmıştır. Uyarlama çalışmalarında genellikle yapı geçerliliği incelenir; bu, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısını koruyup korumadığını analiz edilmesi demektir.

Uyarlama çalışmasında, YKÖ'nün yapı geçerliliğinin yanısıra, diğer ilgili yapılarla (örneğin, bağlanma stilleri veya ilişki doyumsuzluğu) olan korelasyonlar incelenerek ölçüt geçerliliği ve Uyum Geçerliliği de araştırılmıştır. Bu analizler, ölçeğin Türk kültüründeki bireylerin yakınık korkusu düzeylerini doğru bir şekilde yansıtmayı amaçlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin Güvenirlik analizleri, ölçek puanlarının zamana ve farklı madde setlerine karşı tutarlılığını göstermektedir. Elibol ve Tok'un (2018) çalışmasında, YKÖ'nün iç tutarlılığını (Cronbach Alfa katsayısı) kabul edilebilir düzeyde olup olmadığını incelemiştir. Yüksek iç tutarlılık, ölçeği oluşturan tüm maddelerin aynı temel yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik çalışmaları bir diğer bileşeni ise test-tekrar test güvenilirliğidir. Bu yöntemle, ölçeğin kısa bir zaman aralığıyla aynı kişilere uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediği kontrol edilir. Bu, YKÖ puanlarının kararlı ve rastgele hatalardan arındırılmış olduğunu doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Yakınık Korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini inceleyen uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısını korunup korunmadığını belirlemek amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğrulamalı) kullanılmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların kültürel bağlamda tutarlı olup olmadığını ortaya koyar.

Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu netleştirir ve her bir faktörün yakınık korkusunun hangi spesifik yönünü temsil ettiğini tanımlar. Bu, ölçeğin klinik uygulamalarda ve araştırmalarda nasıl puanlanmalı ve yorumlanmalı gerektiği konusunda temel bir kılavuz sağlar.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal formata bağlı olarak genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçeği kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkinler ve Genç Yetkinler

Yaş Grubu: Genellikle 18 yaş ve üzeri

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversite öğrencileri ve genel yetkin popülasyonu üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde doldurulabilen öz bildirim ölçeği (Self-report).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Öz Bildirim, Uyum Çalışması, İlişki Kaygısı, Bağlanma, Geçerlik, Güvenirlilik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresi: eminesevinc.tok@ikc.edu.tr

Yazma Adresi: Emine Sevinç Sevi Tok (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Yakınlık Korkusu Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçek, akademik araştırmalar için genellikle kaynak gösterilerek kullanılabilir. Ticari veya klinik amaçlı kullanımlar için sorumlu yazara e-posta yoluyla ulaşılması tavsiye edilmektedir. Sorumlu yazar: **Emine Sevinç Sevi Tok.**

Uyarlama çalışmasının orijinal makalesine erişim bağlantısı aşağıda sunulmuştur: yenisymposium.com.

Kaynaklar

Elibol, ?. ve Tok, E. S. S. (2018). Yakınlık Korkusu Ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Yeni Symposium*, 56(4), 7-12.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yakınlık-korkusu-olcegi-yko-toad.pdf](#)

Yakınlık Korkusu Ölçeği (YKÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte doğrudan listelenmemiştir. Maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen makaleye veya PDF dosyasına başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM